

den halve Procent, som skal erlægges ved Laanets Optagelse, ikke slaar til. Det kan nok være, at der for Statskassen ligger en reel Byrde i det. Men for Statskassen forekommer det mig ikke, at der i Garantifonden ligger nogen som helst virkelig Opofrelse uden af en rent formel Natur.

Derimod vil det jo forholde sig noget anderledes for Kreditforeningernes Vedkommende. Det kan jo ikke nægtes, at de ville komme til at miste noget af deres Selvstyre. Saaledes som den ærede Finansminister forelagde Forslaget i 1886-87, var der for god Gang i det for saa vidt, thi efter det Forslag skulde den ærede Finansminister eller rettere Regeringen selv ved kongelig Anordning foreslaa, hvorledes Hovedbestemmelserne i de enkelte Kreditforeningers Statutter skulde være bestafne for at de kunde blive Medlemmer af Hypotekbanken, og Regeringen skulde tillige ved kongelig Anordning fastsætte Statutterne for selve Hypotekbanken. Alt det er jo her forandret. Men det kan dog paa den anden Side ikke nægtes, at de enkelte Kreditforeninger for at blive Interessenter i Hypotekbanken ville blive nødt til at forandre deres Statutter ganske betydeligt. Der maa jo være fælles Bestemmelser for alle de Kreditforeninger, som træde ind i Hypotekbanken. Der maa f. Eks. saaledes sikkert være fælles Amortisationstid, der maa være nogenlunde lige stort Reservecfond, og selve Takstationerne maa saa vidt muligt foregaa efter samme Regler — alle disse Bestemmelser ville de Kreditforeninger, som træde ind i Hypotekbanken, blive nødt til at gaa ind paa. Vel er det saa, at de nok selv skulle vedtage det, men Betydningen af den Vedtagelse, man nødes til, er jo ikke saa grumme stor. — De ville fremdeles blive underkastede en ret betydelig Kontrol. Det hedder saaledes i § 6: „Det paahviler Bankens Bestyrelse at forvisse sig om, at de i Interessenternes Statutter fastsatte Sikkerheder for deres Udlaan ere til Stede, ligesom den er berettiget til at undersøge, hvorvidt de i det hele holde sig Statutterne og de foreskrevne Regulativer efter rettelige.“ Vel staar der ikke som i Ministerens oprindelige Forslag, at Panteobligationerne endog skulle gemmes hos Hypotekbanken; de saa vel Lov til selv at gemme dem, men Hypotekbankens Bestyrelse har Lov til at kontrolere disse Panteobligationer, det vil sige til at efterse, om der nu virkelig ogsaa er fuldstændig Sikkerhed for disse Panteobligationer. Det kan i mange Maader blive en temmelig generende Kontrol; det kommer jo saa meget an paa, hvilken Bestyrelse der staar i Spidsen for Hy-

potekbanken. Den kan jo endogjaa i den Grad gribe ind i Enkelthederne, saa vidt jeg skønner, at end ikke en Relaksation kan foregaa, uden at Bestyrelsen for Hypotekbanken giver sit Samtykke dertil. Det kan maasse nok ordnes saa tilfredsstillende til alle Sider, at det ikke foraarsager for store Ulemper, men nogen Ulempe, noget Omkvøb kan ikke undgaaes.

For Husmandskreditforeningernes Vedkommende, som den sidste ærede Taler berørte, vil jeg sige, at de jo aldeles ingen Interesse kunne faa af at indtræde i en saadan Bank. De ville kun faa flere Omkostninger og en større Kontrol, men det trænge de ikke til noget af; jeg tror, de have baade Kontrol og Omkostninger nok i Husmandskreditforeningerne. Derfor vil der ikke være Tale om, at disse Kreditforeninger indtræde frivilligt, de indtræde kun, for saa vidt de nødes dertil. Derfor om Hypotekbanken ikke kan begynde med en Konvertering af de 4 pCts Obligationer, til 3½ pCt., vil dens Virksomhed næppe blive stor. Man kan jo dog ikke antage, at Udlaanene skulle blive ved Ar for Ar at være ret betydelige; naar man nu ved, at der allerede af Kreditforeningerne er gjort Udlaan indtil et Beløb af 531½ Million, maa det dog vel være ved at standse, saa at der kun bliver Tillægslaan og Omfætningen af dem tilbage.

Jeg tror, at en Jagforening for Kreditforeningerne i flere Henseender vil være nyttig, navnlig derved, at Kreditforeningerne virkelig paa flere Omraader trænge til noget Opbygn, ligesom det er heldigt, at de ikke vedblive at hvile alene paa Grundloven af 1850. Det er ogsaa meget nyttigt, at Kreditforeningerne kunne komme til at give ikke-amortisable Laan, saaledes som vi have det i et andet Forslag, og der er jeg enig med den ærede sidste Taler i, at man skulde give de Bestemmelser her i § 18 til alle Foreninger, uafhængig af, om de ville være Medlemmer af Hypotekbanken eller ikke. — Jeg tror ligeledes, at det er meget nyttigt, at Tillægslaan lattes saaledes, at det ikke er nødvendigt for Debitorerne at vandre fra den ene Serie til den anden. Fordi de jo nu næsten ikke kunne optage Tillægslaan, vandre de fra den lukkede Serie, hvor Obligationerne staa højt, over i den aabne Serie, hvor Obligationerne staa lavt, hvorved der altsaa lides meget betydelige Tab. Dette Forhold vil til Dels rettes ved de Bestemmelser, der staa under Nr. 3 i § 18.

Saa, der er jo flere Bestemmelser og flere Enkeltheder, jeg heller ikke synes videre om lige saa lidt som den sidste ærede Taler. Ogsaa jeg nærer nogen Betænkelighed ved